

Krajowa Administracja
Skarbowa

program
współdziałania

**Otwarty katalog
rodzajów ryzyka podatkowego
opracowany na potrzeby
niezależnego audytu funkcji podatkowej**

**Załącznik nr 1 do
„Podręcznika dla uczestnika
Programu Współdziałania”**

PROJEKT

Wersja 1.0

Otwarty katalog rodzajów ryzyka podatkowego opracowany na potrzeby niezależnego audytu funkcji podatkowej	Wersja: 1.0
Załącznik nr 1 do Podręcznika dla uczestnika Programu Współdziałania	Data 2019-09-03

Spis treści

1.	Wstęp	3
2.	Otwarty katalog rodzajów ryzyka nieprzestrzegania przepisów prawa podatkowego, które mogą wystąpić w związku z realizacją audytu podatkowego zakresie prawidłowości wypełniania obowiązków podatkowych	3
3.	Otwarty katalog rodzajów ryzyka nieprzestrzegania przepisów prawa podatkowego występujących w ramach audytu podatkowego w zakresie ram wewnętrznego nadzoru podatkowego.....	5

PROJEKT

Otwarty katalog rodzajów ryzyka podatkowego opracowany na potrzeby niezależnego audytu funkcji podatkowej	Wersja: 1.0
Załącznik nr 1 do Podręcznika dla uczestnika Programu Współdziałania	Data 2019-09-03

1. Wstęp

Dokument określa otwarty katalog ryzyk, które mogą wystąpić podczas badania podatnika w ramach niezależnego audytu funkcji podatkowej. Opracowany dokument, stanowi załącznik nr 1 „Podręcznika dla uczestnika Programu Współdziałania”.

Ujęty w niniejszym dokumencie katalog ryzyk podatkowych został skonsultowany z interesariuszami zewnętrznymi w ramach konsultacji podatkowych w sprawie zasad funkcjonowania Programu Współdziałania.

2. Otwarty katalog rodzajów ryzyka nieprzestrzegania przepisów prawa podatkowego, które mogą wystąpić w związku z realizacją audytu podatkowego w zakresie prawidłowości wypełniania obowiązków podatkowych

Obszar objęty ryzykiem	Katalog rodzajów ryzyka występujących w poszczególnych obszarach
<p>Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ryzyko branżowe – typowe w danej branży – np. faktury dotyczące „opłat półkowych” u dostawców sieci handlowych. 2. Ryzyko w obszarach wykazujących największą dynamikę zmian w bilansie i rachunku zysków i strat. 3. Ryzyko nieprawidłowości w zakresie cen transferowych, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko przeliczenia dochodów w transakcjach obejmujących towary i usługi oraz w transakcjach finansowo-kapitałowych, w tym Spółki marketingowe i centra zakupowe zlokalizowane poza krajami rynków zbytu lub krajami gdzie dokonywana jest produkcja, nadmierne zadłużenie lub koszty z tytułu odsetek, umowy o podziale kosztów, restrukturyzacje biznesu, nieprawidłowo wyceniony profil funkcjonalny (analiza FAR - funkcje, aktywa, ryzyka), treaty shopping, • Ryzyko niestosowania się do decyzji w zakresie uprzednich porozumień cenowych, • Ryzyko związane z transakcjami z podmiotami ze specjalnych stref ekonomicznych i rajów podatkowych. 4. Ryzyko wykorzystywania schematów optymalizacyjnych. 5. Powiązania z nierzetelnymi podatnikami (ryzyko kontrahentów). 6. Ryzyko nieprawidłowości związanych ze zmianami kapitałowymi. 7. Ryzyka związane z nieprawidłowościami w zakresie aktywów trwałych. 8. Ryzyko nieprawidłowej wyceny poszczególnych składników wartości niematerialnych i prawnych (amortyzacja).

Otwarty katalog rodzajów ryzyka podatkowego opracowany na potrzeby niezależnego audytu funkcji podatkowej	Wersja: 1.0
Załącznik nr 1 do Podręcznika dla uczestnika Programu Współdziałania	Data 2019-09-03

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Powtarzająca się strata (z uwzględnieniem spółek z grupy kapitałowej, spółek o rutynowych funkcjach). 10. Ryzyko nieprawidłowości w zakresie wykazywanych kosztów - w tym ryzyko nieprawidłowości związanych z usługami obcymi, usługami niematerialnymi. 11. Ryzyko związane z kosztami finansowymi. 12. Ryzyka związane ze strukturą rozliczania zobowiązań i należności. 13. Ryzyko braku zasadności tworzenia rezerw istotnych dla wyniku finansowego. 14. Ryzyko związane z obrotem zapasami. 15. Ryzyko braku prawidłowości relacji pomiędzy danymi księgowymi a danymi wykazanymi w deklaracji CIT-8. 16. Ryzyko nieprawidłowego kwalifikowania przychodów i kosztów. 17. Ryzyko nieprawidłowych zasad ewidencjonowania operacji gospodarczych. 18. Działalność właścicielska (pożyczki, poręczenia, gwarancje, dopłata, inne formy dokapitalizowania – wniesienie wkładu niepieniężnego). 19. Restrukturyzacja
Podatek od towarów i usług (VAT)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ryzyko niezarejestrowania całości sprzedaży. 2. Ryzyko błędnej kwalifikacji prawno-podatkowej transakcji zakupu i sprzedaży towarów i usług. 3. Ryzyko zastosowania niewłaściwych stawek. 4. Ryzyko niedopełnienia zasad należytej staranności przy weryfikacji kontrahenta i udziału w nierzetelnych transakcjach. 5. Ryzyko związane z należnościami nieściągalnymi, przeterminowanymi płatnościami, umorzonymi zobowiązaniami, nieuregulowanymi przez spółkę zobowiązaniami. 6. Stałe miejsce prowadzenia działalności w VAT a outsourcing usług (spółki zagraniczne, spółki polskie działające poza Polską). 7. Transakcje transgraniczne (wewnętrzne procedury weryfikacji dokumentacji i kontrahentów do zastosowania stawki preferencyjnej w VAT; model działalności w transakcjach trójstronnych i łańcuchowych – Incoterms/ warunki umów).
Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ryzyko związane z nieprawidłowościami w zakresie wysokości deklarowania i terminowości wpłacania zaliczek. 2. Ryzyko związane z nieodprowadzaniem zaliczek od świadczeń rzeczowych (pozapłacowych składników wynagrodzenia). 3. Czynności nieodpłatne na rzecz właścicieli i pracowników. 4. Polityka korzystania z samochodów osobowych w firmie. 5. Programy motywacyjne dla kontrahentów i pracowników. 6. Formy współpracy (umowa o pracę, umowa zlecenia/dzieło, B2B).

Otwarty katalog rodzajów ryzyka podatkowego opracowany na potrzeby niezależnego audytu funkcji podatkowej	Wersja: 1.0
Załącznik nr 1 do Podręcznika dla uczestnika Programu Współdziałania	Data 2019-09-03

Podatek akcyzowy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ryzyko związane z prawidłowością ewidencjonowania obrotu towarowego wyrobów akcyzowych. 2. Zastosowanie niewłaściwych stawek. 3. Nieterminowe regulowanie podatku/wpłat dziennych. 4. Nierzetelne prowadzenie ewidencji wynikające z przepisów ustawy o podatku akcyzowym i rozporządzeń wykonawczych. 5. Niewystarczające zabezpieczenie akcyzowe. 6. Brak odpowiedniego zabezpieczenia wyrobów akcyzowych np. przed kradzieżą, nieuzasadnionymi ubytkami. 7. Brak koncesji/zezwoleń (lub ich aktualności) na obrót wyrobami akcyzowymi (dot. paliw silnikowych, napojów alkoholowych). 8. Brak aktualności akt weryfikacyjnych dla składów podatkowych. 9. Niewłaściwy nadzór nad produkcją wyrobów akcyzowych.
Podatek od czynności cywilno-prawnych (PCC)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ryzyko niewykazania czynności cywilnoprawnej podlegającej PCC lub zaniżenie podstawy opodatkowania. 2. Nabycie /zbycie nieruchomości (składnik majątku vs ZCP, VAT vs PCC). 3. Dokonanie przesunięć majątkowych przy wykorzystaniu konstrukcji prawnych niebędących czynnościami cywilnoprawnymi wymienionymi w art. 1 ustawy o PCC (np. 453 KC, art. 506 § 1 KC), których rzeczywista treść i skutek spełniają przesłanki pozwalające uznać je za czynności opodatkowane PCC

3. Otwarty katalog rodzajów ryzyka nieprzestrzegania przepisów prawa podatkowego występujących w ramach audytu podatkowego w zakresie ram wewnętrznego nadzoru podatkowego.

Obszar objęty ryzykiem	Katalog ryzyk występujących w poszczególnych obszarach
System zarządzania ryzykiem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak dokumentacji w procesie zarządzania ryzykiem np. polityka zarządzania ryzykiem, rejestr ryzyk. 2. Brak przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie. 3. Brak określenia odpowiedzialności kierownictwa za zarządzanie ryzykiem.

Otwarty katalog rodzajów ryzyka podatkowego opracowany na potrzeby niezależnego audytu funkcji podatkowej	Wersja: 1.0
Załącznik nr 1 do Podręcznika dla uczestnika Programu Współdziałania	Data 2019-09-03

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Brak określania ryzyk na poziomie poszczególnych komórek organizacyjnych. 5. Brak koordynacji procesu zarządzania ryzykiem w całej organizacji. 6. Nieuwzględnienie wszystkich istotnych ryzyk, na które narażona jest organizacja. 7. Brak monitoringu i raportowania. 8. Brak określenia jakie ryzyka są największe oraz które są najważniejsze dla bezpieczeństwa i działalności organizacji oraz w których miejscach mogą wystąpić. 9. Brak zintegrowanego podejścia do ryzyka biorącego pod uwagę także aspekty zewnętrzne (z perspektywy organizacji jako całości, łącznie z jej otoczeniem).
Kontrola wewnętrzna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewłaściwa struktura organizacyjna. 2. Niewłaściwy nadzór kierownictwa. 3. Brak informacji niezbędnych do oceny efektywności funkcjonowania stosowanych mechanizmów kontroli wewnętrznej. 4. Ryzyko braku szczegółowych instrukcji i procedur w zakresie działania i funkcjonowania kontroli wewnętrznej.
Audyt wewnętrzny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ryzyko niewyodrębnienia komórki organizacyjnej audytu wewnętrznego. 2. Ryzyko niewłaściwej podległości merytorycznej kierownika komórki audytu. 3. Ryzyko nieopracowania planu audytu. 4. Ryzyko związane z małą częstotliwością prowadzonych audytów wewnętrznych w obszarach istotnych dotyczących kwestii podatkowych.
Zgodność działalności z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niekompletność opracowanych wewnętrznych regulacji prawnych. 2. Brak komórki do spraw zgodności lub compliance. 3. Występowanie luk w systemie zabezpieczania danych finansowo-księgowych. 4. Niekompletność procedur IT regulujących ograniczenia w dostępie do danych. 5. Niewłaściwy rozdział funkcji w komórkach istotnych dla celów

Otwarty katalog rodzajów ryzyka podatkowego opracowany na potrzeby niezależnego audytu funkcji podatkowej	Wersja: 1.0
Załącznik nr 1 do Podręcznika dla uczestnika Programu Współdziałania	Data 2019-09-03

	wywiązywania się podmiotu w ramach zobowiązań podatkowych.
--	--

PROJEKT